

BRANDWEER

MEMO

Aan	:	Postcommandant, OR,
CC	:	(plv.) ploegchefs, P&O en Dir VR.
Van	:	Caspar Pors
Betreft	:	Uitleg vrijwilligheid in de media
Datum	:	27 september 2019

Wat is er aan de hand met brandweervrijwilligers en waarom komt het in de media?

De afgelopen periode is de (rechts)positie van brandweervrijwilligers meerdere keren in het nieuws geweest. In vette krantenkoppen wordt aangekondigd dat het einde van vrijwilligheid nabij is. Afgelopen week was het Veiligheidsberaad bij elkaar. Met de Minister van V&J is gesproken over de opdracht van de denktank. Het is de bedoeling dat er in december wat resultaten zijn. Door de media is dit opgepikt, terwijl er nog aan de opdracht gewerkt wordt en er nu dus nog geen inhoudelijke resultaten zijn.

De Europese Deeltijdrichtlijn en de Brandweer

In 1997 hebben we binnen Europa afgesproken dat deeltijdwerkers op dezelfde manier behandeld moeten worden als voltijd werkers. Het ingewikkelde document waarin dit vastligt is de Europese deeltijdrichtlijn. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX%3A31997L0081>

Dat gelijk werk op dezelfde manier wordt beloond, ongeacht het aantal uren dat je werkt, lijkt niet meer dan normaal. Zeker als je ongeveer dezelfde taken uitvoert en aan dezelfde opleidingseisen moet voldoen. Bij de brandweer lijken de werkzaamheden die door vrijwilligers worden uitgevoerd, wel erg veel op werkzaamheden van de beroepsmedewerkers. Voor de repressieve inzet zijn de basistaken en opleidingseisen hetzelfde. Als dan bijvoorbeeld structureel kazernerijen van vrijwilligers ook gebeurt, dan wordt het onderscheid met beroeps steeds kleiner. Terwijl de vrijwilligers niet worden betaald volgens de "beroeps cao". Dit soort situaties worden gezien als in strijd met de Europese deeltijdrichtlijn.

BRANDWEER

Hoe kan dit probleem worden opgelost?

Er zijn verschillende manieren om dit op te lossen. Die worden landelijk verkend en straks vergeleken.

- de Europese regelgeving aanpassen, zodat de Brandweer de regels anders mag toepassen gezien ons stelsel met vrijwilligheid. Dit wordt bekeken, vraagt een lange adem en er is nog niet het vertrouwen dat dit in Europa ook gaat lukken.
- de vrijwilligers als deeltijders erkennen. Dan sluit je arbeidscontracten met elkaar af en geef je dezelfde financiële vergoeding als aan beroeps. Dit kan soms in botsing komen met andere arbeidscontracten die vrijwilligers al hebben en de ATW. En dit zal tot een hogere financiële vergoeding leiden en dus ook tot een grote kostenpost.
- het verschil tussen de werkzaamheden van beroepsmedewerkers en vrijwilligers vergroten. Bijvoorbeeld door verschil in het type taken (zowel koude als warme) of het aantal taken. Of door een onderscheid in de opleidingsvereisten. De denktank houdt zich vooral met de vraag of het mogelijk en werkbaar is om een duidelijk verschil in werk te krijgen tussen beroeps en vrijwilligers.

Wanneer meer nieuws?

De Minister wil graag een oplossing voor de strijdigheid met de Europese deeltijdrichtlijn. Hier is nu een kleine groep mensen mee bezig. Er is een gevoel van urgentie en haast ontstaan en de denktank komt eind van het jaar met denkrichtingen. Deze worden weer voorgelegd aan de minister en het veiligheidsberaad.

Hoe zit BBN er in?

In het nieuwe regionaal beleidsplan bekrachtigen we dat wij een regio zijn die samenwerkt aan veiligheid met een basis van vrijwilligheid. Vrijwilligheid blijft dus heel belangrijk voor ons. En we weten dat de vrijwilliger van nu wat anders is dan de vrijwilliger van vroeger. En dat het bijvoorbeeld extra aandacht vraagt om overdag uit te kunnen rukken. Of dat de opleidingen of oefeningen misschien anders kunnen. Daar werken we sowieso aan.

Vanuit het knelpunt met de Europese deeltijdrichtlijn maken we ons vooral zorgen over het hoge tempo en de vooral juridische zoektocht naar een oplossing. Onze angst is dat er te snel om juridische redenen toch keuzes worden gemaakt over een onderscheid tussen beroeps en vrijwilligers, die slecht passen bij het operationele werk en de motivatie van onze mensen. Als de uitkomst is dat er deeltijdcontracten komen, dan zit onze zorg bij de combinatie met andere arbeidscontracten. En de vraag waar de rekening terecht gaat komen. De financiële positie van gemeenten is nu niet goed en ook als Veiligheidsregio hebben we 'geen vet op de botten'. De oplossing kan gevolgen hebben voor werkzaamheden voor zowel beroeps als vrijwilligers, daarnaast gaat er bij onze regio bijna geen brandweerauto de deur uit zonder vrijwilligers, de impact kan dus fors zijn.

Tot slot nog iets anders: de WNRA

Naast de discussie over deeltijdrichtlijn en brandweervrijwilligheid is er ook nog de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren. Een wet waarin staat dat ambtenaren moeten worden gezien als "gewone" werknemers. Voor specifieke groepen zoals de bijvoorbeeld voor de politie en voor defensiepersoneel is de wet niet van toepassing. Voor medewerkers van de veiligheidsregio's zou de wet wel van toepassing worden, net als voor gemeenten. Veranderingen zijn bijvoorbeeld dat we net zoals bij bedrijven naar de kantonrechter moeten bij arbeidsgeschillen in plaats van de bestuursrechter zoals nu. Ook worden arbeidsovereenkomsten tweezijdig in plaats van de eenzijdige aanstellingen van nu. Gezien alle vraagstukken hierboven, is de invoering van de WNRA voor de veiligheidsregio's uitgesteld tot na 2021 (zonder een specifieke datum te noemen).